

Deklaracja Końcowa XXII Zgromadzenia Ogólnego Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu (EAPN)

W Lizbonie, 18 czerwca 2011, 27 delegacji sieci krajowych i trzy nowoprzyjęte (Islandia, Serbia, Macedonia) oraz 11 organizacji europejskich uchwaliło poniższą deklarację

Europa potrzebuje nowego serca

Zgromadzenie Ogólne odbywało się w czasie narastającego gniewu obywateli Europy. Jego powodem były błędne decyzje UE i rządów państw członkowskich, które zamiast przyjąć rozwiązania solidarnościowe, wołały chronić raczej rynki niż ludzi. Delegaci ostrzegają, że Europa nie będzie miała poparcia swoich obywateli, jeżeli będzie postrzegana jako zagrożenie dla podstaw „państw opiekuńczych”.

EAPN uważa, że plany ratunkowe przyjmowane w Unii Europejskiej spychają ludzi głębiej w ubóstwo i zagrażają spójności społecznej, a jednocześnie wzmacniają dominację rynków finansowych i firm spekulacyjnych. Ma to miejsce w szczególności w tych państwach, które muszą się podporządkować zobowiązaniom finansowym zawartym w układach z UE i/lub MFW. Polegają one na tym, że pieniądze pożyczają się krajom na wysoki procent, a odpowiedź na kryzys ma głównie polegać na cięciach budżetowych, które najbardziej szkodzą najbardziej. Najbardziej szkodzą.

UE i państwa członkowskie wdrażają ryzykowne programy cięć, a jednocześnie wciąż odrzucają możliwość nałożenia ekonomicznych regulacji na zachłanny system spekulacyjnego handlu, który spowodował kryzys w skali międzynarodowej, jak i w UE. W dodatku Europejski Bank Centralny wydaje się przedkładać interesy banków ponad dobrobyt obywateli Europy.

Z takim podejściem Europie nigdy nie uda się obniżyć poziomu ubóstwa, a jej odpowiedź na kryzys podważa możliwość zbudowania bardziej równych i sprawiedliwych społeczeństw. W tym kontekście nie jest zaskoczeniem, że poparcie dla projektu integracji europejskiej jest najniższe od początku jej trwania, co głęboko nas niepokoi.

EAPN nie akceptuje poglądu, że nie ma alternatywy dla programów drakońskich cięć. Delegaci na Zgromadzenie Ogólne wzywają europejskich przywódców, aby dali europejskiemu projektowi nowe serce poprzez:

1. Przyjęcie, że kluczowymi priorytetami dla UE są zrównoważony rozwój społeczny oraz solidarność, a w centrum wysiłków mających na celu ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego są prawa człowieka.
2. Ustanowienie ambitnych i spójnych celów redukcji ubóstwa, odpowiadających wszystkim trzem wskaźnikom uzgodnionym przez Radę UE (czerwiec 2010)¹ oraz rygorystyczne

¹ Ubóstwo relatywne z granicą 60% mediany dochodów; poważna deprivacja materialna, czyli jednoczesne niezaspokojenie czterech lub więcej z dziewięciu podstawowych potrzeb; życie w gospodarstwie domowym z

monitorowanie postępów w ich osiągnięciu w stosunku do wszystkich ludzi doświadczających ubóstwa, w tym najbardziej wykluczonych. Porażki w osiągnięciu ustanowionych celów powinny być wykrywane przez stały monitoring i uznane za nieakceptowalne.

3. Obrona i wspieranie „państwa opiekuńczego” i praw społecznych jest warunkiem wstępnym ożywienia gospodarki. W szczególności zaś realizacja Zalecenia o aktywnej integracji² poprzez przyjęcie przez UE ramowej dyrektywy w sprawie adekwatności programów minimalnego dochodu³, instrumentów wspierających dostęp wszystkich do wysokiej jakości niedrogich usług pożytku publicznego oraz pozytywne instrumenty aktywizacji zawodowej⁴.
4. Obrona publicznych dóbr użytkowanych wspólnie (np. woda, zdrowie, transport, usługi społeczne) traktowanych jako prawo podstawowe.
5. Wzmocnienie rzeczywistej gospodarki, włączając w to gospodarkę społeczną, i wszechstronne inwestowanie w strategię rynku pracy nastawione na tworzenie dobrej jakości miejsc pracy i szans dla wszystkich.
6. Ograniczenie destruktywnego systemu spekulacyjnego handlu, zmuszenie sektora bankowego, aby również poniósł jego koszty, a także wprowadzenie podatku od transakcji finansowych na rynku kapitałowym, w celu finansowania inwestycji społecznych oraz zagwarantowania wysokiego poziomu przejrzystości, co powinno przeciwdziałać korupcji.
7. Walkę z uchylaniem się od płacenia podatków i ich unikaniem, w tym zakaz rajów podatkowych, szczególnie tych ustanowionych na terenie UE, oraz prowadzenie w sposób bardziej zdecydowany walki ze zorganizowaną przestępczością w wymiarze paneuropejskim, a to w celu stłumienia kluczowych mechanizmów, które powodują ubóstwo i wykluczenie społeczne.
8. Stworzenie możliwości, które pozwolą państwom członkowskim pożyczać pieniądze po rozsądnej cenie i przyczynią się do promowania solidarności w UE.
9. Rozwój mechanizmów monitoringu trendów w zakresie nierówności zamożności i dochodów we wszystkich państwach członkowskich w celu wspierania i wprowadzania instrumentów ograniczania tych nierówności.

niską intensywnością pracy – nie więcej niż 20% pełnego wymiaru czasu pracy w czasie roku. Ten i pozostałe przypisy pochodzą od tłumacza.

² Zalecenie Komisji z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 5737) (2008/867/WE).

³ Projekt przygotowany z inicjatywy EAPN: *Working document on a Framework Directive on Minimum Income* <<http://www.eapn.eu/images/stories/docs/EAPN-position-papers-and-reports/Working-Paper-on-a-Framework-Directive-EN-FINAL.pdf>>.

⁴ W odróżnieniu od sankcji w postaci zawieszania zasiłków, czy innych metod stosowanych w celu zmuszania ludzi do podejmowania jakiegokolwiek pracy o niskiej jakości.